

HUMANE SOCIETY
INTERNATIONAL
EUROPE

În atenția: Doamnei Grațiela-Leocadia Gavrilescu, Viceprim-ministru, Ministru al Mediului

Către: Guvernul României, Ministerul Mediului

RE: Planul de acțiune pentru conservarea populației de urs brun din România pentru a determina nivelul de intervenție pentru urșii bruni în interesul sănătății și siguranței populației și pentru a preveni daunele importante

26 aprilie 2018

Stimată doamnă Gavrilescu,

Agent Green și Humane Society International/Europe salută inițiativa Ministerului Mediului de a asigura siguranța publică, protecția împotriva daunelor produse animalelor și agriculturii și protejarea urșilor bruni din România în habitatul lor natural. Folosim această ocazie pentru a comenta și a susține anumite elemente ale Planului de acțiune elaborat de Institutul Național pentru Cercetare și Dezvoltare în Silvicultură, precum și pentru a ne exprima preocupările și recomandările privind reluarea vânătorii de trofee și punerea în aplicare a cotelor de vânătoare.

Ursul brun, *Ursus arctos*, este una dintre cele mai iconice specii pe cale de dispariție pe care Uniunea Europeană se străduiește să le protejeze. Așa cum afirmă acest Plan de acțiune pentru conservarea urșilor bruni în România, supraviețuirea urșilor bruni este amenințată de degradarea și fragmentarea habitatelor, de acceptarea socială scăzută în rândul cetățenilor și grupurilor de interese și de braconaj. Pentru a asigura conservarea speciilor, *Ursus arctos* este protejat legal la nivel internațional și european, inclusiv prin Convenția de la Berna și prin Strategia UE privind biodiversitatea.

Directiva UE privind habitatele impune statelor membre obligația de a crea planuri naționale de acțiune care să asigure, pe baza informațiilor recente și exacte, gestionarea și menținerea unei stări de conservare favorabile, pe termen lung, pentru urșii bruni.

Accesul părților interesate la dovezi care indică presupusa creștere a daunelor și conflictelor cauzate de urși.

Acțiunea 1.5 din Planul de conservare a populației de urs brun din România, intitulată "Vânătoarea ca măsură de management a speciei urs brun în România", afirmă că "populația crește, precum și nivelul daunelor și conflictelor". Dorim să știm dacă Ministerul a ținut o evidență a conflictelor și a daunelor care au avut loc în anii anteriori. În cazul în care Ministerul deține un astfel de dosar, dorim să știm dacă ar fi posibil ca părțile interesate implicate în soluționarea conflictului între oameni și urși și conservarea speciilor din România să aibă acces la aceste înregistrări.

Deocamdată, organizațiile noastre nu au acces la informațiile pe care le deține Ministerul iar pentru a califica și cuantifica aceste conflicte și daune, precum și pentru a analiza presupusa creștere a conflictelor considerăm că aceste informații sunt utile.

Există amenințări grave la supraviețuirea *Ursus arctos* (distrugerea habitatelor, persecuția umană, schimbările climatice etc.), ceea ce justifică o precauție extremă și o cotă conservatoare de vânătoare.

Planul de acțiune propune o cotă de vânătoare de aproximativ 10% din populație, care este estimată de autorități ca fiind cuprinsă între 6050 și 6640 de urși. O astfel de cotă ar permite recoltarea sau capturarea a peste 600 de urși brunși în fiecare an.

Cu toate acestea, avizăm cu insistență Ministerul că orice luare în considerare a controlului populației prin mijloace letale sau utilizarea altor metode care ar putea avea un impact negativ asupra supraviețuirii ursului trebuie tratate cu cea mai mare precauție, având în vedere varietatea amenințărilor cu care se confruntă urșii brunși. Urșii brunși trebuie să aibă habitate sigure și să evite persecuția umană (Weaver și colab., 1996, Estes și colab., 2011, Ripple și colab., 2014, Darimont și colab., 2015). Un urs brun are nevoie de un habitat mare, lipsit de conflicte umane, în scopul de a căuta hrana, perechea, adăpostul și locațiile pentru bârlag. Un habitat ideal pentru urșii brunși trebuie să beneficieze de o distribuție adecvată și abundență a alimentelor pentru ca urșii să se dezvolte armonios. În plus, o altă amenințare critică pentru urși este incursiunea utilajelor motorizate în habitatele lor (Craighead 2002). Măsura în care cota maximă propusă ia în calcul aceste tipuri de amenințări complexe este neclară și, pentru a determina ce este sustenabil, este necesar un studiu suplimentar.

În plus, mulți cercetători au susținut că schimbările climatice vor avea efecte dăunătoare asupra urșilor prin modificarea suplimentară a disponibilității surselor de hrană în habitatul lor. Concluziile lor demonstrează că guvernul român trebuie să trateze impactul schimbărilor climatice asupra urșilor brunși cu cea mai mare seriozitate. De exemplu, Bojarska și Selva (2012) au efectuat o revizuire globală a selecției alimentelor pentru urs în raport cu dispunerea geografică (latitudine, longitudine, altitudine) și cu o multitudine de variabile de mediu cum ar fi durata și grosimea stratului de zăpadă.

Ei au descoperit că ceea ce a constituit unii dintre "cei mai importanți factori care afectează ecologia hranei ursului brun" sunt "condițiile de temperatură și zăpada" (Bojarska & Selva 2012). Au determinat că poate fi de așteptat ca schimbările climatice să influențeze foarte mult obiceiurile alimentare ale urșilor bruni prin schimbări în disponibilitatea alimentelor, modelele de hibernare, cerințele nutriționale și energetice și comportamentul de hrănire. Temperaturile crescânde la nivel global produc ierni mai scurte cu zăpadă mai puțină, mai ales în latitudinile nordice și zonele înalte (Sagarin & Micheli 2001, Wilmers & Post 2006). Topirea zăpezii timpurii reduce substanțial cantitatea de hrană pe timp de iarnă târzie și primăvară, care este vitală pentru urși după hibernare și până când devin disponibile alte resurse alimentare (Wilmers & Post 2006). Schimbările climatice pot afecta obiceiurile de hrănire ale ursului brun, prin modificări ale distribuției și fenologiei plantelor. Ca răspuns la temperaturile mai ridicate, Rodriguez și colab. (2007) au demonstrat o scădere pe termen lung a contribuției hranei boreale și temperate în alimentația ursului brun în timpul sezonului hiperfagic, atunci când urșii bruni consumă în mod obișnuit cantități mari de fructe pentru a acumula grăsimi pentru perioada de hibernare și pentru o reproducere reușită. Schimbările în calendarul și abundența fructelor, culegerea fructelor și ghindelor, scăderea disponibilității fructelor de calitate superioară pot avea consecințe importante asupra dinamicii populației de urși bruni (Rodriguez și colab., 2007). Dacă vor dispărea resursele alimentare principale pentru urșii bruni, fără modificarea corespunzătoare a calendarului resurselor alimentare alternative, ar putea apărea un deficit serios în alimentație. (Bojarska și Silva 2012, pag. 133-4). Din studiile științifice actuale disponibile este clar că: schimbările climatice amenință și vor continua să amenințe urșii bruni prin modificarea în mod nefavorabil a habitatului lor.

Suntem îngrijorați de cota maximă propusă de 10% care depășește cu mult nivelurile durabile, având în vedere aceste amenințări suplimentare complexe și în absența unor date precise privind populația (a se vedea discuția de mai jos).

Estimările populației pe care se bazează cota de vânătoare propusă pentru ursul brun, sunt pătinoare și lipsite de credibilitate din punct de vedere biologic.

În conformitate cu Planul de acțiune pentru conservarea populației de urs brun din România, este propusă vânătoarea unui număr mare de urși în fiecare an, în ciuda lipsei de cunoștințe despre mărimea exactă a populației sau a altor parametri importanți ai populației, cum ar fi ratele natalității și mortalității populației de urși în România. Sporirea naturală a populației este o variabilă condiționată de câțiva factori care sunt greu de anticipat și de calculat (calitatea habitatului, condițiile meteorologice, existența bolilor, braconajul etc.). O cotă de vânătoare care depășește rata naturală de creștere a populației ar influența în mod serios declinul ireversibil al ursilor bruni în România și reprezintă o amenințare directă la supraviețuirea speciei.

Un studiu recent realizat de Popescu și colab. (2016) a evaluat "plauzibilitatea biologică" a estimărilor populației de urși bruni raportate la stabilirea obiectivelor de recoltare în România. Comparând ratele de creștere ale populațiilor bine studiate în alte părți ale Europei cu cele solicitate de managerii faunei sălbatice din România,

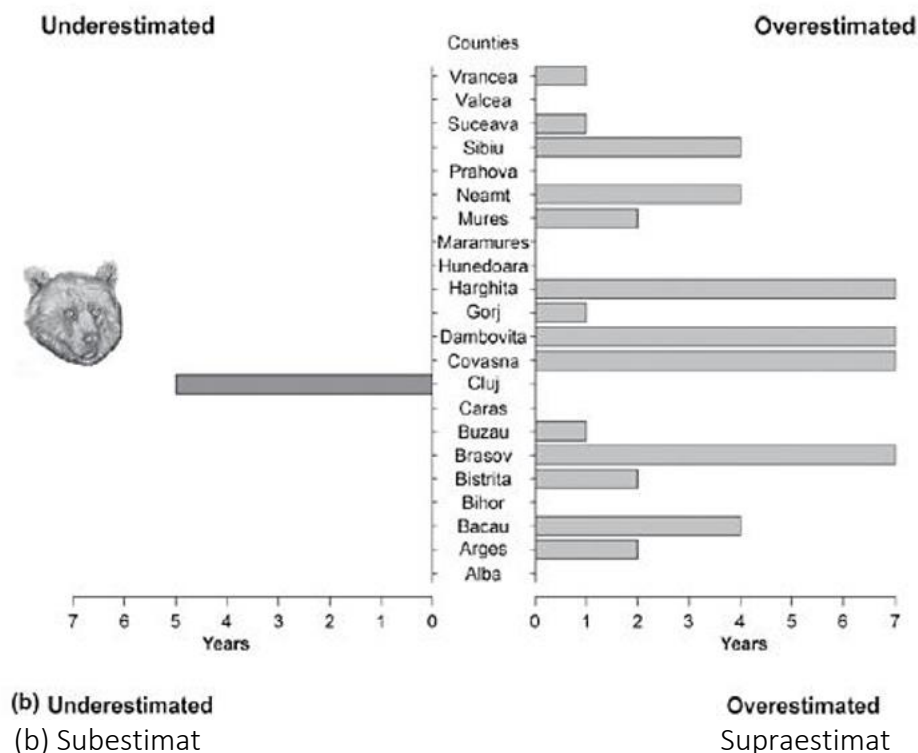
cercetătorii au constatat că 22 din cele 26 de județe (84,6%) din România care au raportat populații de urși bruni au avut "rate nerealiste de înalte de creștere a populației" în cel puțin un an între 2005 și 2012. Frecvența supraevaluărilor pe o perioadă de șapte ani a variat în funcție de județe (Figura 1).

Figura 1. Preluată din Popescu și colab. 2016. Numărul de ani în care ratele de creștere estimate au depășit ratele maxime de creștere ale altor populații europene.

Mai mult, Popescu și colab. (2016) au constatat că traiectoriile populației estimate pe baza acestor rate de creștere nerealiste au determinat o supraestimare a dimensiunii populațiilor de urs în 32% din cazuri (figura 2). De asemenea, pentru urși, cercetătorii au găsit o corelație pozitivă între mărimea supraestimării populației și numărul de urși vânați (cu alte cuvinte, cu cât supraestimarea este mai mare, cu atât mai mulți urși au fost vânați). Autorii au concluzionat că "sistemele de management din România nu au dovedit realism biologic" și au solicitat "reevaluarea credibilității sistemelor de management care sunt supuse atât limitărilor de date, cât și stimulentei pentru abordări pătinoare în ceea ce privește managementul".

Figura 2. Din Popescu și colab. 2016. Numărul de ani, din maximum șapte, în care dimensiunile populației de urși au fost supraestimate în comparație cu traiectoriile populației din alte populații europene studiate îndelung.

În ceea ce privește caracterul părtinitor, Popescu și colab. (2016) subliniază faptul că, în România, "administratorii de fonduri de vânătoare publice și private sunt beneficiarii multor venituri generate de activitățile de vânătoare". În plus, "cotele de recoltă sunt stabilite pe baza unor estimări supraevaluate care apar din date rezultate din supravegherea, urmărirea stațiilor de hrănire și opinia experților, fără a lua în calcul incertitudinea", existând o "monitorizare limitată". Estimările populației de urși care oferă administratorilor de fonduri de vânătoare cea mai mare sursă de venit (~ 3500 EUR pentru trofee <350 puncte CIC și ~ 6000 EUR pentru trofee > 350 de puncte CIC) au fost cu mult exagerate, iar acele județe cu cel mai înalt nivel de vânătoare de urs au avut cele mai multe estimări lipsite de credibilitate din punct de vedere biologic. Popescu și colab. (2016) afirmă că acest lucru sugerează că "alte stimulente decât ecologia și demografia carnivorelor ar putea conduce la estimări ale populației raportate" și că, într-adevăr, deciziile de gestionare sunt parțial determinate de stimulente economice mai degrabă, decât de cele ale biologiei speciilor. Popescu și colab. (2016) afirmă: "Atunci când administratorii care obțin beneficii de pe urma vânătorii sunt responsabili de raportarea numărului mare al populației, există o nevoie clară de evaluări independente ale veridicității și plauzibilității biologice a estimărilor privind numărul mare al populației în cauză".

În concluzie, Popescu și colab. (2016) deduc că sistemul de management al carnivorelor mari din România este "slab susținut de datele despre populație raportate de administratorii fondurilor de vânătoare și că deciziile curente de vânătoare se bazează adesea pe date biologice nerealiste asupra populației". Mai mult, în România "populațiile raportate pentru *U. arctos*, și nu *C. lupus* și *L. lynx* sunt excesiv de optimiste și, prin urmare, stabilirea cotelor de vânătoare pe baza acestor estimări ar putea conduce la un impact pe termen lung asupra populației ". Prin urmare, dacă cota maximă propusă a fost determinată utilizând

estimări augmentate ale populației, aceasta nu poate fi considerată a fi sustenabilă și trebuie redusă dramatic.

Mai departe, datele conținute în Popescu și colab. (2016) (Anexa S2) din cadrul Ministerului Mediului, arată că în anul 2011 (cel mai recent an raportat) doar regiunea Transilvania conținea 58,8% din numărul total estimat de urși în țară (5.423 din 9.220) (Tabelul 1). Popescu și colab. (2016) consideră că aceste estimări sunt supraestimări pătinoare, care nu se bazează pe știință (Figura 3). În plus, pe baza acestor date, 64,2% din cota anuală de vânătoare de urși bruni în 2011 (224 din 349) a fost alocată județelor din regiunea Transilvania. În cele din urmă, 74,9% dintre urșii bruni vânați în mod legal în România în 2011 (182 din 243) au fost vânați în regiunea Transilvania.

Tabelul 1: Dimensiunea populației de urs brun, cotele de vânătoare și numărul de urși vânați legal în județele din zona Transilvania, România. Date preluate din Popescu și colab. (2016), Anexa S2.

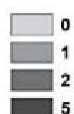
Județ	Dimensiunea populației	Cota de vânătoare	Numărul vânat legal
Salaj	-	-	-
B.-Năsăud	448	21	13
Cluj	97	3	1
Mures	545	38	32
Harghita	1289	49	48
Hunedoara	386	12	5
Alba	200	3	0
Sibiu	450	20	15
Brasov	941	41	31
Covasna	1067	37	37
Total	5423	224	182

Figura 3. Harta din partea superioară este a României, care prezintă regiunea Transilvania. Harta din partea inferioară este preluată din Popescu și colab. 2016, indicând numărul de ani în care ratele de creștere estimate au depășit ratele maxime de creștere ale altor populații europene.

(a) *Ursus arctos*

Number of years lambda > lambda literature max.

Dorresteijn și colab. (2014) au studiat coexistența ursului brun cu omul în Transilvania, România. Cercetătorii au descoperit că "urșii și oamenii coexistau relativ pașnic, în ciuda conflictelor ocazionale". Cheia acestei coexistențe a fost: 1) disponibilitatea zonelor împădurite care sunt legate de populațiile de

urși din Munții Carpați; 2) utilizarea managementului tradițional al animalelor pentru a minimiza daunele produse de urși; și 3) o anumită toleranță a păstorilor la conflictul ocazional cu urși.

Dorresteijs și colab. au constatat că activitatea urșilor nu era legată de așezările umane, iar compensațiile pentru pierderile în rândul animalelor nu influențează atitudinea oamenilor față de urși.

Din aceste studii reiese că relația conflictuală dintre oameni și urși este scăzută în regiunile României, unde cotele de vânătoare și, probabil, populațiile de urși sunt cele mai ridicate. În mod clar, afirmațiile potrivit cărora este nevoie de vânătoare pentru a aborda conflictul dintre oameni și urși în această regiune sunt false.

Conform Directivei UE privind habitatele, managementul controlului letal poate fi utilizat de către statele membre ale UE doar dacă nu s-a găsit nicio alternativă satisfăcătoare.

Reamintim că după integrarea României în Uniunea Europeană și în conformitate cu Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul zonelor protejate, a habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, astfel cum a fost modificată și a Directivei Consiliului 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale și a faunei și florei sălbatice (Directiva privind habitatele) ursul brun este protejat prin lege fiind declarat drept o specie strict protejată de interes comunitar. Pentru aceste specii este interzisă capturarea sau uciderea speciilor situate în mediul lor natural, deoarece există tulburări deliberate în timpul perioadei de reproducere, creștere sau hibernare, precum și deținerea, transportul, vânzarea sau comercializarea speciilor preluate din mediul lor.

Legea națională din România este conformă cu Directiva UE privind habitatele, care acordă statelor membre dreptul de a utiliza derogări care să permită controlul gestionării carnivorelor mari protejate la nivel național pentru a opri "daunele grave" produse animalelor și culturilor și pentru a proteja sănătatea și siguranța publicului, cu condiția că "nu există o alternativă satisfăcătoare și derogarea nu dăunează menținerii populațiilor speciilor în cauză"¹.

Fără a se baza pe date factuale și științifice colectate de pe teren, Planul de acțiune pentru conservarea populației de urs brun din România consideră că vânătoarea poate ajuta la atenuarea conflictelor și prevenirea daunelor. De când România a intrat în Uniunea Europeană, vânătoarea a fost singura soluție aleasă de guvern pentru a preveni daunele făcute de urși, în timp ce măsuri alternative, cum ar fi gardurile electrice sau repelentele, nu au fost niciodată testate și implementate pentru a proteja oamenii, fermele și culturile.

În timp ce experții și societatea civilă solicită de mai mulți ani un recensământ științific al populației de urși, autoritățile par să fi ales să se bazeze pe numărul furnizat de industria de vânătoare.

¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:31992L0043>

Măsurile ne-letale de gestionare sunt eficiente și relevante pentru rezolvarea conflictelor dintre oameni și urși în timp ce vânătoria poate acționa adesea în detrimentul atenuării conflictelor și conservării speciilor.

Nu este clar din limbajul Planului de acțiune dacă va fi necesară o atenuare ne-letală înainte de a recurge la recoltarea sau capturarea letală a urșilor. Solicităm Ministerului să adauge Planului de acțiune formularea prin care se cere ca, înainte de recoltarea sau capturarea letală a animalelor, tehnicile ne-letale de atenuare să fie mai întâi epuizate.

Unele tehnici de atenuare ne-letale eficiente includ îngrădirea electrică a stupilor și a zonelor în care se află vite cu pui, programele de colectare și eliminare a leșurilor de animale, instalațiile de depozitare a gunoiului protejate împotriva accesului urșilor, precum și reglementările privind purtarea unui spray cu piper și colectarea în mod corespunzător a rămășițelor animalelor ucise de vânători. În plus, considerăm că eforturile de a educa și de a ajuta proprietarii de animale afectați pot fi mai eficiente în reducerea conflictului dintre om și sălbăticiuni pe termen lung decât controlul letal al vieții sălbatice.

De fapt, observăm că eficacitatea metodelor letale care vizează gestionarea populațiilor nu a fost niciodată demonstrată științific. Treves și colab. (2016) au afirmat că metodele letale sunt adesea puse în aplicare fără a lua în considerare dovezile experimentale ale eficacității lor în atenuarea amenințărilor legate de atacul animalelor sălbatice sau evitarea degradării ecologice. Acest studiu a recomandat ca "factorii de decizie politică să suspende eforturile de control al prădătorului pentru care nu există dovezi care să demonstreze eficiența funcțională și ca oamenii de știință să se concentreze asupra unor standarde stricte de evidență în testele de control al prădătorilor".

Este absolut esențial ca măsurile de co-adaptare și coexistență să fie prioritare, înainte de a recurge la recoltarea și capturarea letală a urșilor brun.

Nevoia unei gestionări mai bune a populației de urs și rezolvarea conflictelor dintre oameni și urși nu ar trebui să fie folosite ca scuze pentru a servi intereselor comerciale ale industriei de vânțtoare de trofee.

Suntem profund îngrijorați de faptul că acest Plan de acțiune urmărește să gestioneze populațiile de urși brun și să atenueze conflictele folosind, în următorii 10 ani, exclusiv măsuri letale.

Printre alte acțiuni prezentate, acest Plan de acțiune descrie:

1. ***Vânătoria ca măsură de gestionare a populației de urs brun în România*** (prevederi: extracția excedentului populației pe sexe și clase de vârstă prin acțiuni specifice de vânțtoare care vor avea loc anual în sezoanele de vânțtoare la un nivel maxim de intervenție până la nivelul de creștere naturală și chiar dincolo de acesta);
2. ***Vânătoria ca măsură de prevenire a litigiilor și a daunelor*** (prevederi: implementarea acestei măsuri va fi pusă în aplicare pe tot parcursul anului în zonele în care au fost constatate daune și litigii).

În plus față de opoziția noastră față de includerea în Planul de acțiune a vânțtorii ca singura măsură de a gestiona populația de urs brun și de a preveni disputele și daunele,

recomandăm, de asemenea, ca recoltarea și capturarea urșilor să fie efectuate doar de un tehnician oficial autorizat de către Guvern și să se împiedice ca orice alt individ să ucidă sau să captureze aceste animale protejate.

Suntem în continuare preocupați de formularea din Acțiunea 1.5 care sugerează că speciile de urși bruni trebuie să fie "recoltate în afara sezonului de vânătoare". Nu este clar în ce scop ar avea loc o astfel de colectare sau dacă ar exista limite în funcție de număr, sex sau vârstă. Ca atare, acest lucru s-ar putea dovedi extrem de dăunător pentru conservarea speciilor. Adoptarea unei astfel de propuneri ar oferi o ușă deschisă pentru vânătorii de urși care sunt interesați de vânarea urșilor toamna și iarna când blămurile acestora sunt de bună calitate.

Câteva trăsături specifice structurii sociale și ciclului de viață al urșilor bruni le fac deosebit de sensibile la vânătoare și la controlul letal al populației.

Urșii bruni sunt carnivore de talie mare, populația fiind dispersată pe zone întinse; produc doar câțiva descendenți; oferă îngrijire parentală extinsă pentru puii lor, iar stabilitatea socială le promovează rezistența. A se vedea, de exemplu, Weaver și colab. 1996, Wielgus și colab. 2013, Creel și colab. 2015, Wallach și colab. 2015. Persecuția umană afectează structura lor socială (Darimont și colab., 2009, Wielgus și colab., 2013, Bryan și colab., 2014, Wallach și colab., 2015) și le influențează rezistența (Wielgus și colab., 2013, Zedrosser și colab., 2013, Darimont și colab., 2015). Consecința acestor caracteristici este că efectul persecuției umane asupra urșilor bruni este "super-aditiv", ceea ce înseamnă că uciderea prin vânătoare duce la o mortalitate care depășește raportul simplu de 1:1 și generează presiuni asupra populației care depășesc cu mult ceea ce s-ar întâmpla în natură (Wielgus și colab., 2013, Darimont și colab., 2015, Gosselin și colab., 2015).

Vânătoarea urșilor și controlul letal al populației au efecte directe asupra ratelor de creștere a populației din cauza creșterii mortalității și efecte indirecte devastatoare cum ar fi perturbarea structurii în funcție de sex și vârstă a unei populații (Wielgus și colab., 2013, Gosselin și colab., 2015). Gosselin și colab. menționează că "în speciile pentru care se observă fenomenul de infanticid sexual selectat (SSI), vânătoarea poate să conducă la descreșterea supraviețuirii puilor prin sporirea randamentului de sex masculin". Studiile arată că mortalitatea produsă de vânătoare, în mod special, poate influența negativ organizarea socială a speciilor, deoarece promovează randamentul sexului masculin și crește astfel infanticidul sexual selectat asupra puilor de sex masculin decedați. Gosselin și colab., 2015, pag. 1.

Prin urmare, suntem îngrijorați de impactul negativ asupra structurii sociale și a ciclului de viață ale urșilor pe care acțiunile luate în cadrul acestui Plan de acțiune îl vor avea asupra populației de urși din România. Considerăm că este esențial ca Ministerul să reevalueze cota de vânătoare de 10% pentru urși pentru a determina dacă este suficient de conservatoare și conformă cu cele mai recente date statistice privind populația.

Co-adaptarea și co-existența cu urșii bruni din România sunt esențiale pentru siguranța populației umane, a animalelor și a agriculturii.

Recomandăm cu insistență ca Planul de acțiune să impună cu fermitate co-adaptarea și co-existența cu urșii bruni din România. Co-adaptarea și co-existența trebuie să se producă dacă dorim ca urșii să continue să existe; ceea ce înseamnă că oamenii trebuie să fie dispuși să împartă habitatul și să tolereze nivelul scăzut de risc pe care aceștia îl reprezintă (Dubois și colab., 2017, Carter și Linnell, 2016, Chapron, Guillaume și colab., 2016). Oamenii trebuie să-și contracareze propria tendință de "hiperprădător" al altor specii și a habitatelor acestora (Darimont și colab., 2015, Chapron și López-Bao, 2016).

În 2015, un grup de cadre universitare, reprezentanți ai industriei și organizații nonguvernamentale de pe cinci continente s-au întâlnit la un atelier de lucru de 2 zile pentru a dezvolta primele principii internaționale pentru luarea deciziilor etice în controlul vieții sălbatice. Concluziile acestui grup au fost publicate și sunt rezumate după cum urmează:

"Ei au determinat că eforturile de combatere a vieții sălbatice ar trebui să înceapă ori de câte ori este posibil prin modificarea practicilor umane care provoacă conflicte între om și viața sălbatică și prin dezvoltarea unei culturi a co-existenței; faptul că sunt produse pagube semnificative persoanelor, proprietăților, mijloacelor de trai, ecosistemelor și/sau altor animale să fie justificat prin dovezi; existența obiectivelor măsurabile bazate pe rezultate, care sunt clare, realizabile, monitorizate și adaptabile; reducerea previzibilă a bunăstării animalelor să se producă celui mai mic număr de animale; să fie informați cu privire la valorile comunității, precum și la informațiile științifice, tehnice și practice; să fie integrate în planurile de gestionare sistematică pe termen lung; și să se bazeze mai degrabă pe specificul situației decât pe etichetele negative (dăunătoare, prea numeroase) aplicate speciilor țintă. Recomandăm ca aceste principii să ghideze dezvoltarea standardelor și deciziilor și implementarea standardelor internaționale, naționale și locale "(Dubois și colab., 2017).

Suntem conștienți că, în zonele rurale, poate fi dificil să trăiești cu urși. Atunci când proprietatea este deteriorată (inclusiv casele, culturile, animalele, silvicultura comercială etc.), despăgubirea ar trebui să fie prompt livrată, cu ajutorul autorităților locale. În acest fel, toleranța oamenilor față de urși se va îmbunătăți, reducând riscul și frecvența braconajului din răzbunare.

În situații extreme, în care urșii reprezintă într-adevăr un risc pentru populația umană și/sau proprietatea acesteia, Ministerul Mediului ar trebui să dispună de un Plan de urgență (la nivel național sau administrativ) pentru ca acesta să intervină, de la caz la caz, pentru a elimina situațiile periculoase. Acest Plan de urgență ar trebui să fie separat definitiv de orice fel de cote de recoltare care ar putea fi alocate managerilor și ar trebui să prevadă clar că domeniul său specific și unic este de a aborda cazurile extreme. Trofee de intervenție aprobate nu ar trebui să facă obiectul tranzacțiilor comerciale, prevenind astfel uciderea frauduloasă a ursilor deghizată în situație de urgență.

**HUMANE SOCIETY
INTERNATIONAL**
EUROPE

Considerăm, prin urmare, că este necesar ca autoritățile statului să stabilească obiective specifice de conservare, bazate pe obiectivele de mediu, sociale și economice - baza pentru informarea actuală și în timp util despre specii. Pentru a facilita colaborarea dintre părțile interesate, sunt necesare transparența decizională și predictibilitatea în stabilirea obiectivelor, măsurilor și acțiunilor propuse. Doar în acest fel este posibil să se faciliteze nu numai menținerea unui climat social echilibrat, ci și menținerea unui cadru etic și nediscreționar în sistemul de gestionare a populației de urs brun din România.

În plus, susținem propuneri de efectuare a studiilor privind impactul activităților de culegere a ciupercilor și fructelor de pădure asupra populației de urs brun și determinarea impactului urșilor bruni asupra speciilor prădate (cerb, căprioară, mistret), cu implicații asupra vânătorii și sectoarelor agricol și forestier. Cu toate acestea, am recomanda ca astfel de studii să fie efectuate de către agenții independente, astfel încât să se asigure că rezultatele nu vor fi părtinitoare pentru a servi intereselor private.

În numele Humane Society International/Europe și Agent Green, vă mulțumim pentru această ocazie de a oferi comentarii și recomandări cu privire la acest Plan de acțiune pentru conservarea populației de urs brun din România și reafirmăm convingerea noastră că, înainte de a recurge la preluarea și capturarea letală a urșilor bruni, măsurile de co-adaptare și co-existență ar trebui să reprezinte prima prioritate.

Cu sinceritate,

Ruud Tombrock
Director Executiv
Humane Society International / Europe
Avenue des Arts 50, 7th Floor
1000 Brussels, Belgium
Email: info@hsieurope.org

Gabriel Paun
Președinte
Agent Green
Strada Sergent C-tin Boghiu, nr. 11
014383 – București, România
office@agentgreen.org